

Yttrande av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet

[COM(2019) 652 final]

(2020/C 120/02)

Föredragande: **Petr ZAHRADNÍK**

Remiss	Europeiska kommissionen, 6.2.2020
Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt
Ansvarig sektion	Sektionen för Ekonomiska och monetära unionen, eko-nomisk och social sammanhållning
Antagande av sektionen	4.2.2020
Antagande vid plenarsessionen	19.2.2020
Plenarsession nr	550
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	129/10/17

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK noterar med oro att tillväxten i euroområdets ekonomi avtar, att minskningen av arbetslöshetsnivån successivt avstannar och att det samtidigt uppstår allt fler riskfaktorer som påverkar den ekonomiska prestationsförmågan.

1.2 Trots detta anser EESK att den europeiska gröna given är av grundläggande betydelse för det framtida ekonomiska paradigmet i EU och euroområdet och kan ligga till grund för en grundläggande förändring och bli en vändpunkt. Mycket kommer att bero på vi hanterar denna förändring. Om den hanteras rätt kan den lyfta upp Europa på en ekonomiskt och socialt högre nivå. Ett eventuellt misslyckande kan däremot bli fatalt för EU som helhet.

1.3 Avgörande för den ekonomiska utvecklingen, både ur traditionell synvinkel och om man ser till nyheterna i den europeiska gröna given, är den geografiska klyfta och de skillnader som fortfarande finns inom EU, trots en förhållandevis lyckad konvergens under de senaste åren.

1.4 Med tanke på behovet av att bidra till och påskynda konvergensens instämmer EESK i att den europeiska gröna given kan utgöra en plattform för att främja ett gemensamt europeiskt mervärde.

1.5 EESK konstaterar att situationen i euroområdets finanssektor, dess stabilitet och dess funktionsförmåga har förbättrats trots att riskfaktorer fortfarande kan iaktas, framför allt i vissa medlemsstater.

1.6 Kommittén är övertygad om att de strukturreformer och investeringar som den europeiska gröna given kräver i hög grad kan bidra till att öka det ekonomiska välbefindandet i euroområdet, även i de medlemsstater som nu har en lägre tillväxtpotential än genomsnittet. På detta sätt kan man stödja konvergensens i euroområdet och EU som helhet.

1.7 EESK framhåller med eftertryck att det kommer att krävas en rejäl mängd finansiella medel för att uppnå målen i den europeiska gröna given och att dessa för närvarande inte är helt säkerställda. Vi är särskilt oroade över att de finansiella medel som föreslås för Fonden och mekanismen för en rättvis omställning är otillräckliga. Nationella offentliga och privata resurser kommer att behöva involveras i processen och man måste skapa en mekanism så att de tilldelas i syfte att uppnå målen i den gröna given.

1.8 EESK betonar det fortsatta behovet av en försiktigt offensiv finanspolitik under den kommande perioden, särskilt med tanke på den förväntade konjunkturavmattningen, detta samtidigt som man bör se till att det råder balans mellan den ekonomiska politiken och de pelare som EMU grundar sig på. Att anta den "gyllene regeln" för offentliga investeringar skulle bidra till att uppnå dessa mål.

1.9 EESK rekommenderar en större fokusering på anpassningen av skattesystemet till framtida behov, både när det gäller att styra in konsumenterna och tillverkarna på ett mer miljövänligt beteende och att säkerställa rättvisa beskattningsvillkor så att klyftorna i fråga om inkomster och egendom inte ökar ytterligare, och rättsliga förpliktelser för att förhindra skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt.

1.10 EESK framhåller vikten av rätt balans mellan möjliggörandet av finansiella innovationer och fastställandet av regler för tillsyn och reglering av finansmarknaderna i en tid när nya typer av finansiella plattformar snabbt utvecklas. Kommittén understryker att det är mycket viktigt att säkerställa stabilitet på finansmarknaderna. Kommittén har faktiskt upprepade gånger framhållit de förseningar som uppstått i införandet av de bärande element som kvarstår för fullbordandet av den finansiella unionen.

2. Bakgrund

2.1 Euroområdet ekonomiska prestationer avtar, arbetslösheten har slutat minska och inflationen är trots en svag ökning fortsatt låg och ligger kvar under inflationsmålet.

2.2 Utsikterna för 2020 är kopplade till ökade riskfaktorer och därmed ökad osäkerhet. Dessa risker kan leda till en längre period av svag tillväxt, låg inflation och låg lönetillväxt och till allt större inkomstklyftor under de kommande åren, såvida det inte sker en markant ökning i investeringsverksamheten, särskilt i sektorer med hög produktivitet där euroområdet och EU kan konkurrera globalt.

2.3 Trots goda förhållanden på arbetsmarknaden har tillväxten i reallönerna varit låg, mindre än 1 % under 2018 och 2019. Denna ökning är dock fortfarande mycket ojämnt fördelad och fördelningen av välståndet obalanserad. Löneklyftorna har i många fall till och med ökat, och i vissa länder är reallönerna fortfarande lägre än för tio år sedan. Detta bidrar till att det blir allt vanligare med "arbetande fattiga", människor som fastän de har arbete har svårt att ta sig upp över fattigdomsgränsen eller riskerar social utestängning. Reallöneökningar och minskad fattigdom är viktiga faktorer för höjd levnadsstandard och privat konsumtion, med positiva effekter på produktion och ekonomisk tillväxt.

2.4 Det stora överskottet i bytesbalansen har minskat, och klyftorna mellan medlemsstater med underskott och med överskott har minskat något, i första hand på grund av den minskade externa efterfrågan. Vissa medlemsstater har dock fortfarande alltför stora överskott. Åtgärder med syftet att minska dem – genom investeringar och löner – skulle bidra till att vända den svaga tillväxten i euroområdet.

2.5 Ett grundläggande nytt inslag är den europeiska gröna given, som uppfattas som en långsiktig möjlighet som kan påverka den hållbara ekonomiska tillväxten redan på kort sikt. På kort och medellång sikt kommer den dock att kräva enorma finansiella medel. De nya instrument som föreslås – investeringsplanen för ett hållbart Europa och Fonden för en rättvis omställning – kommer att ha en enorm betydelse.

2.6 Ett problem som kvarstår är asymmetrierna i den ekonomiska utvecklingen i euroområdet, till följd av både de djupgående effekterna av den förra ekonomiska krisen och skillnaderna i de strukturella problemen i de enskilda medlemsstaternas ekonomier, som gör det omöjligt att fullt ut förverkliga den ekonomiska potential som finns i varje medlemsstat. Dessa asymmetrier får också allvarliga sociala konsekvenser, framför allt varaktig fattigdom och social utestängning. Även om för närvarande cirka 5 miljoner färre personer påverkas av dessa problem jämfört med 2012, ställer sig EESK den berättigade frågan om det med den konjunkturavmattning som förväntas inte finns risk för att denna situation återuppstår och om EU och medlemsstaterna nu är bättre rustade att möta detta hot.

2.7 Situationen i euroområdets finanssektor, dess stabilitet och dess funktionsförmåga har förbättrats avsevärt sedan krisen, men det finns fortfarande risker och det finns fortfarande områden som inte är helt sunda, framför allt i vissa nationella finansiella system.

3. Allmänna kommentarer

3.1 EESK noterar att euroområdet fortfarande befinner sig i en period av ekonomisk tillväxt men att denna avtar. I detta skede är det viktigt att inse att EMU grundar sig på en monetär och finansiell pelare, en ekonomisk pelare, en social pelare och en politisk pelare. I linje med sina tidigare yttranden⁽¹⁾ rekommenderar EESK att man ser till att det råder rätt balans mellan dessa pelare. Om man försummar eller rubbar denna jämvikt kan detta skapa farliga klyftor.

3.2 EESK anser ändå att den europeiska gröna given kan anses vara avgörande för genomförandet av nödvändiga strukturreformer och de investeringar som dessa innebär. En symbios mellan den europeiska gröna given och strukturreformerna, med respekt för FN:s mål för hållbar utveckling och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, kan avsevärt stärka förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt på lång sikt och undanröja negativa sociala och miljömässiga externa effekter samt vissa andra marknadsmisslyckanden.

3.3 EESK anser att dessa reformer är särskilt viktiga för de medlemsstater som har en tillväxtpotential långt under genomsnittet i euroområdet. Regjäla investeringar inriktade på produktiva sektorer kommer att göra det möjligt för dem att överbygga denna klyfta under det kommande årtiondet.

3.4 EESK framhåller med eftertryck vikten av att tänka på att euroområdet utan adekvata och hållbara investeringar riskerar en längre period med låg potentiell tillväxt och produktivitet, låga löner, allt större ojämlikhet och en oförutsägbart inflation.

3.5 EESK noterar att euroområdet under den kommande perioden kommer att behöva uppvisa en högre grad av ansvarsskyldighet och känslighet mot bakgrund av ekonomins effekter på klimatförändringen. Klimatförändringens omfattning och intensitet är för närvarande en av de största globala – kända och erkända – systemriskerna.

3.6 EESK anser att 2020 mycket sannolikt kan bli en vändpunkt med ett skifte i det ekonomiska paradigmet där miljökriterier integreras och blir en del av beslutsfattandet på marknaden. Detta kommer att få vittgående konsekvenser långt efter 2020. Denna vändpunkt anses vara avgörande, inte bara med hänsyn till det ekonomiska systemets sätt att fungera, utan även med hänsyn till vad den ekonomiska politiken förväntas leda till. EESK varnar för att det kan få en ytterst skadlig effekt på hela EU-projektet om denna omvälvande fas inte hanteras på rätt sätt. Det är därför absolut viktigt att nå samförstånd i denna fråga, och detta på en rad nivåer, t.ex. mellan kommissionen och medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna själva. Det handlar bl.a. om kravet på att markanta regionala skillnader respekteras, skillnader i intressen mellan olika delar av det civila samhället m.m.

3.7 EESK ser därför den europeiska gröna given och de främsta verktygen för genomförandet av denna, framför allt investeringsplanen för ett hållbart Europa och Fonden för en rättvis omställning, som ett tillfälle att reagera på de utmaningar och behov som har uppstått. Genomförandet av given kommer att bli ett viktigt test på om intressena både hos medlemmarna i euroområdet och i EU som helhet är samstämmiga. I detta avseende måste medlemsstaterna försvara inte bara sina egna behov, utan även respektera de övriga medlemsstaternas behov och försöka nå en gemensam ståndpunkt som är till nytta för alla. I samband med detta måste man också ta hänsyn till effekten på enskilda delar av samhället, bland annat genom att säkerställa en rättvis fördelning av kostnaderna för och fördelarna med klimatpolitiken mellan och inom medlemsstaterna.

3.8 EESK framhåller att de gemensamma resurser som finns tillgängliga i EU:s budget utan tvekan kommer att vara helt otillräckliga med tanke på den enorma utmaning som den europeiska gröna given innebär. Det är därför absolut nödvändigt att överväga en ny ram för finansiering av EU:s gemensamma strategiska behov, där också nationella offentliga och privata finansiella medel ingår. EESK tillägger att det finns möjligheter att fördela dessa inte bara över rent "gröna områden" utan även inom områden som avsevärt kan bidra till att den europeiska gröna givens mål uppnås – t.ex. digital omställning, utveckling av nätverksindustrier eller smart och hållbar transportinfrastruktur.

⁽¹⁾ EUT C 47, 11.2.2020, s. 106, EUT C 353, 18.10.2019, s. 32.

3.9 Enligt EESK är det mycket viktigt att euroområdet och EU:s investeringsstrategier för det nya årtiondet samordnas noggrant och att alla berörda aktörers intressen respekteras. Två verktyg som nyligen föreslagits – budgetinstrumentet för konvergens och konkurrenskraft och InvestEU-programmet ⁽²⁾ – kan från och med 2021 tjäna detta syfte väl, om de på ett ändamålsenligt sätt kombineras med traditionella sätt att förvalta EU-budgetens resurser, t.ex. sammanhållningspolitiken.

3.10 Den ekonomiska kris som började 2008 lamslog den ekonomiska konvergensen mellan länderna i euroområdet. Återhämtningen har generellt sett inte varit jämnt fördelad: det finns tecken på en återhämtning i Central- och Östeuropa, men inte i Sydeuropa. Samtidigt har de mest framgångsrika länderna i Central-, Öst- och Sydösteuropa gått om eller avsevärt börjat närma sig EU:s traditionella ekonomier, och denna process kommer sannolikt att fortsätta under det kommande årtiondet. Konvergensen måste dock ökas ytterligare, eftersom det fortfarande finns betydande skillnader mellan medlemsstaterna. EESK stöder i detta sammanhang för en hållbar tillväxt för alla i EU som helhet, med minskade sociala och ekonomiska klyftor inom och mellan medlemsstaterna.

3.11 EESK lägger stor vikt vid att det råder balans mellan de olika delarna av den ekonomiska politiken. Det är särskilt viktigt att man även använder finanspolitiska instrument, såsom ECB har efterlyst de senaste åren. ECB kommer uppenbarligen även fortsättningsvis att tillämpa en tillväxtorienterad och ackommoderande penningpolitik som inte bara syftar till att inflationen ska närma sig inflationsmålet utan även till att gynnsamma tillväxtvillkor ska upprätthållas, samtidigt som den finansiella stabiliteten säkerställs. EESK föreslår också att ECB:s roll som långivare i sista hand ska konsolideras.

3.12 Den förbättrade budgetdisciplinen under den gångna perioden gör det möjligt att under den närmaste framtiden föra en försiktig offensiv finanspolitik, i vetskap om effekterna av konjunkturavmattningen i den reala ekonomin under de kommande åren. Det finns nu betydande utrymme inte bara för investeringar utan även för en fortsatt märkbar förstärkning av strukturpolitiken, i syfte att öka den ekonomiska potentialen och undanröja kvarstående obalanser och marknadsmisslyckanden, samtidigt som rättvisa arbetsvillkor och socialt skydd säkerställs. Det handlar till exempel om att hjälpa effektiva institutioner att fungera, ett oberoende rättsväsen som fungerar, en offentlig förvaltning av god kvalitet, stabila ramar för korruptionsbekämpning, effektiva skattesystem, bra utbildningssystem, marknadsmässiga verktyg för att främja företagande, höga normer för stöd vid arbetslöshet och starkare mekanismer för social dialog, bl.a. kollektiva förhandlingar.

3.13 Kommittén är övertygad om att det finns utrymme för djupare diskussioner om relevansen och hållbarheten i skattesystemets nuvarande former. Euroområdet kännetecknas av en relativt hög skattebörda, som dessutom är inriktad på beskattning av arbete. Samtidigt utgör miljöskatter och förmögenhetsskatter jämförelsevis en mycket liten andel av de totala skatteintäkterna. EESK noterar därför att man bör införa sådana beskattningsformer som lättar på skattebördan vid arbete och ökar den vid t.ex. spekulation. Kommittén rekommenderar att man inför rättvisa skattevillkor, särskilt för nya former av den digitala ekonomin där kapitalet i större utsträckning koncentreras på utvinning av värde än på produktion av varor och tillhandahållande av tjänster. I framtiden skulle miljöskatter kunna bli ett viktigt verktyg för att styra in konsumenterna och tillverkarna på ett mer miljövänligt beteende, utan att villkoren för ekonomisk tillväxt påverkas i betydande utsträckning. EESK framhåller samtidigt att eventuella ändringar i skattesystemen inte får förvärpa den mycket skeva fördelningen av inkomster och egendom. EESK efterlyser fortsatta och förstärkta insatser för att bekämpa skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt (aggressiv skatteplanering), insatser som skulle göra skattesystemet mer effektivt. EESK håller med kommissionen om att det behövs närmare samordning och samarbete mellan medlemsstaterna vid utformningen av en skattepolitik som bidrar till att skapa rättvisa villkor på den inre marknaden. EESK stöder också kommissionen i dess ansträngningar och överväganden för att nå enighet om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen och en översikt över vinstfördelningen mellan medlemsstaterna. Såsom anges i det tidigare yttrandet ⁽³⁾ och upprepas i EESK:s publikation "Taxation – The views of organised civil society" anser EESK att skattepolitiken i allmänhet och kampen mot skattebedrägeri i synnerhet måste förbli en prioriterad fråga för nästa kommission. EESK ställer sig därför bakom en debatt om en successiv övergång till omröstning med kvalificerad majoritet och det ordinarie lagstiftningsförfarandet i beskattningsfrågor, samtidigt som man erkänner att alla medlemsstater alltid måste ha tillräckliga möjligheter att delta i beslutsfattandet.

⁽²⁾ Dessa frågor har nyligen ägnats särskild uppmärksamhet i EESK:s yttranden EUT C 47, 11.2.2020, s. 106, EUT C 62, 15.2.2019, s. 131, EUT C 282, 20.8.2019, s. 20.

⁽³⁾ EUT C 353, 18.10.2019, s. 90.

3.14 EESK har upprepade gånger påpekat att behovet av att vårda och förbättra den inre marknads sätt att fungera samt av att skapa och säkerställa förutsättningar för rättvis konkurrens och ett bra företagsklimat fortfarande är av avgörande betydelse. Detta problem kan lösas genom insatser och åtgärder inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

3.15 Kommittén är mycket medveten om att de enorma strukturella utmaningarna i den europeiska ekonomin får oundvikliga sociala effekter och konsekvenser. Att säkerställa och skapa förutsättningar för utveckling av nya yrkesfärdigheter samt system för rörlighet mellan yrken och att säkerställa ett verksamt och adekvat socialt skydd är en förutsättning för att dessa utmaningar ska antas med framgång. EESK anser att den europeiska pelaren för sociala rättigheter är en lämplig plattform för detta ändamål och samtycker till att dess bestämmelser överförs till EU:s lagstiftning.

3.16 EESK framhåller diskrepansen mellan hastigheteten i innovationerna i finanssektorn och regleringssystemens förmåga att anpassa sig i form av regler och skydd. Den traditionella sektorn för kreditjänster verkar skyddas mycket väl genom allt strängare regler, även om dessa medför höga efterlevnadskostnader, samtidigt som företagsklimatet många gånger skulle behöva mer flexibla och tillgängliga verktyg. I detta avseende utgör bankunionen och euroområdet ett viktigt ekosystem, men vi förväntar oss ändå att det har mer verksamma regleringssystem och regler som kan öka investeringarna på hela den inre marknaden och avlägsna hinder, så att finansmarknaderna och deras verksamhet inte längre i så hög grad hämmas av nationella gränser.

3.17 EESK framhåller att processen att skapa en finansiell union (dvs. en bankunion som är integrerad i en kapitalmarknadsunion) och en ekonomisk och monetär union i slutet av 2010-talet fortfarande är ofullbordad. EESK ser positivt på de framsteg som har gjorts, särskilt i fråga om den ekonomiska unionen, där den europeiska planeringsterminen och den fortlöpande förbättringen av denna utan tvivel har visat sig vara till nytta. Samtidigt noterar kommittén med oro att det inte har gjorts några påtagliga framsteg under de senaste månaderna i fråga om den monetära unionen (varken med tanke på att en rad medlemsstater fortfarande står utanför euroområdet eller i fråga om euroområdets representation utåt och dess förvaltning) och inte heller den finansiella unionen. Kommittén ställer sig positiv till att motståndskraften och robustheten i euroområdets finanssektor har ökat och stöder åtgärder för att avhjälpa de återstående bristerna. EESK efterlyser ett snabbt genomförande av det europeiska insättningsgarantisystemet och välkomnar kommissionens meddelande om en stärkning av den europeiska tillsyns- och regleringsramen, däribland åtgärderna mot penningtvätt.

3.18 EESK välkomnar också kommissionens ståndpunkt när det handlar om att involvera arbetsmarknadsparterna i reformer som rör sysselsättning och sociala och ekonomiska frågor som en förstärkning av EMU:s politiska pelare. Detta är av avgörande betydelse för att egenansvaret ska stärkas och genomförandet av reformer stödjas. För balansen mellan EMU:s finansiella, ekonomiska, sociala och politiska pelare är det dock framför allt avgörande att man involverar arbetsmarknadens parter och det civila samhället som helhet.

4. Särskilda kommentarer

4.1 EESK anser det vara oundvikligt att den gröna dimensionen och dess sociala konsekvenser integreras i det ekonomiska systemet och i det dagliga beteendet hos ekonomiska aktörer och hos dem som utformar och genomför politiken.

4.2 Den gröna given måste kopplas till den sociala dimensionen. Samtidigt som vi måste ta itu med den utmaning som klimatförändringen innebär måste vi också främja tillväxt för alla, förbättra den ekonomiska anpassningsförmågan, minska klyftorna, uppnå rättvisa arbetsvillkor för alla arbetstagare, stärka systemen för fortbildning av arbetstagare och ta itu med frågor som fattigdom och social utestängning. Kommittén ställer sig positiv till att den europeiska pelaren för sociala rättigheter och målen för hållbar utveckling integreras i den europeiska planeringsterminen. Denna strävan måste dock formaliseras ytterligare.

4.3 EESK noterar med stort intresse förslaget om att införa investeringsplanen för ett hållbart Europa och Fonden för en rättvis omställning och välkomnar mål för dessa och de åtgärder som föreslås för dessa, t.ex. ökningen av medlen för klimat- och miljöinitiativ i EU:s budget. Kommittén tillägger dock att investeringsplanen för ett hållbart Europa ändå inte kommer att vara tillräcklig. Planen förväntas möjliggöra nettoinvesteringar på cirka 100 miljarder euro per år, medan det enligt kommissionens beräkning kommer att krävas extra investeringar på ungefär 260 miljarder euro per år för att uppnå EU:s klimat- och energimål för 2030. Framför allt Fonden för en rättvis omställning, som är kärnan i mekanismen för en rättvis omställning, bör stärkas i detta avseende. EESK:s kommande yttranden om dessa initiativ kommer att innehålla en mer detaljerad utvärdering.

4.4 EESK föreslår att den europeiska gröna given betraktas som en plattform för att främja ett gemensamt europeiskt mervärde, gemensamma behov och intressen samt gemensamma investeringar, vars avkastning kommer att gynna hela EU och euroområdet och inte bara enskilda aktörer.

4.5 För ett framgångsrikt genomförande av den europeiska gröna given är det mycket viktigt att ha en balanserad strategi för hela EU och euroområdet. EESK anser att detta är nödvändigt för att säkerställa gynnsamma villkor för fortsatt konvergens och makroekonomisk stabilitet.

4.6 Kommittén är medveten om att det för de offentliga finansernas hållbarhet är mycket viktigt att de nationella finanspolitiska mekanismerna grundar sig på försiktiga och oklanderliga förfaranden. På inkomstsidan kan det t.ex. handla om rättvisa och öppenhet i skattesystemen och om efterlevnad av skattereglerna och på utgiftssidan om fastställande av korrekta regler i samband med offentlig upphandling eller tillämpning av kriterier för att fastställa och mäta de offentliga utgifternas effektivitet och kvalitet.

4.7 EESK rekommenderar att man – som ett led i insatserna för att förbättra den inre marknads funktionsförmåga och dess kopplingar till den europeiska planeringsterminen genom en riktad fokusering i de landsspecifika rekommendationerna, överensstämmelse med EU:s budget och strikt efterlevnad av de åtaganden som följer av dessa rekommendationer – systematiskt bedömer fördelarna med denna verksamhet när det handlar om att uppnå finanspolitisk kapacitet, öka konkurrenskraften hos Europa som helhet och förbättra den miljömässiga och sociala hållbarheten.

4.8 Vi bör visa intresse för inte bara den offentliga skulden utan även skyddet av det offentliga välbefindandet. Det är inte bara hanteringen av klimatförändringen som kräver betydande resurser. Efter en stagnation i omfattningen på de offentliga investeringarna är det av avgörande betydelse att man ökar investeringarna i den offentliga infrastrukturen (t.ex. på digitaliseringsområdet). Detta kommer inte bara att bidra till ekonomisk tillväxt på kort sikt utan också att säkerställa mer långsiktig produktionskapacitet för framtida välbefindande och konkurrenskraft. I linje med kommissionens argument kräver finanspolitiken komplementaritet med ECB:s valutaposition. Den "gyllene regeln" för offentliga investeringar skulle tillsammans med bibehållen budgetdisciplin kunna leda till och stimulera en större ökning av de offentliga investeringarna i detta syfte.

4.9 För att förbättra euroområdets flexibilitet och förmåga att motstå ekonomiska chocker bör man införa ett verktyg som hjälper medlemsstaterna att hantera effekterna av sådana chocker och i förebyggande syfte göra dem ännu bättre rustade att motstå dem. EESK välkomnar därför både det föreslagna budgetinstrumentet för konvergens och konkurrenskraft (Bicc) (*) och överenskommelsen om en förstärkt roll för Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). Samtidigt varnar EESK för risken att balansen mellan de grundläggande pelare (se ovan) som EMU grundar sig på rubbas. När det gäller styrningen av stabiliseringsinstrumenten stöder EESK en demokratisering där Europaparlamentet och arbetsmarknadens parter involveras mer i EMU:s politiska pelare, samtidigt som principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och målen för hållbar utveckling respekteras.

Bryssel den 19 februari 2020.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

(*) Se EESK:s yttrande EUT C 47, 11.2.2020, s. 106.

BILAGA

Följande punkt i sektionens yttrande ändrades i enlighet med det ändringsförslag som antogs av plenarförsamlingen, men fick minst en fjärdedel av rösterna (artikel 59.4 i arbetsordningen):

3.13 Kommittén är övertygad om att det finns utrymme för djupare diskussioner om relevansen och hållbarheten i skattesystemets nuvarande former. Euroområdet kännetecknas av en relativt hög skattebörda, som dessutom är inriktad på beskattning av arbete. Samtidigt utgör miljöskatter och förmögenhetsskatter jämförelsevis en mycket liten andel av de totala skatteintäkterna. EESK noterar därför att man bör införa sådana beskattningsformer som lättar på skattebördan vid arbete och ökar den vid t.ex. spekulation. Kommittén rekommenderar att man inför rättvisa skattevillkor, särskilt för nya former av den digitala ekonomin där kapitalet i större utsträckning koncentreras på utvinning av värde än på produktion av varor och tillhandahållande av tjänster. I framtiden skulle miljöskatter kunna bli ett viktigt verktyg för att styra in konsumenterna och tillverkarna på ett mer miljövänligt beteende, utan att villkoren för ekonomisk tillväxt påverkas i betydande utsträckning. EESK framhåller samtidigt att eventuella ändringar i skattesystemen inte får förvärpa den mycket skeva fördelningen av inkomster och egendom. EESK efterlyser fortsatta och förstärkta insatser för att bekämpa skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt (aggressiv skatteplanering), insatser som skulle göra skattesystemet mer effektivt. EESK håller med kommissionen om att det behövs närmare samordning och samarbete mellan medlemsstaterna vid utformningen av en skattepolitik som bidrar till att skapa rättvisa villkor på den inre marknaden. EESK stöder också kommissionen i dess ansträngningar och överväganden för att nå enighet om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen och en översikt över vinstfördelningen mellan medlemsstaterna. EESK ställer sig bakom kommissionens initiativ om omröstning med kvalificerad majoritet och anser att det är viktigt att detta införts successivt och att bred konsensus uppnås vad gäller tillämpningsvillkoren.

Resultat av omröstningen:

För: 80

Emot: 48

Nedlagda röster: 21
